

PLPR.055.9.2023.MP
Warszawa, 15 maja 2023

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 15 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870; dalej: ustawa o petycjach) Minister Zdrowia zawiadamia o załatwieniu w sposób negatywny petycji z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie zainicjowania zmian i nowelizację prawa w zakresie posiadania zestawów przeciwwstrząsowych, wyposażenia apteczek samochodowych, wydawania ampułkostrzykawk z adrenaliną oraz kursów pierwszej pomocy dla farmaceutów.

UZASADNIENIE

W dniu 27 marca 2023 r. do Ministerstwa Zdrowia za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej wpłynęła petycja, w której zwrócono się o zainicjowanie zmian poprzez nowelizację prawa w zakresie możliwości posiadania zestawów przeciwwstrząsowych, wyposażenia apteczek samochodowych, wydawania ampułkostrzykawk z adrenaliną oraz kursów pierwszej pomocy dla farmaceutów.

Na wstępie należy wskazać, że możliwość stosowania zestawów przeciwwstrząsowych określają:

- ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2301),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie wykazu produktów leczniczych, które mogą być doraźnie dostarczane w związku z udzielanym świadczeniem zdrowotnym, oraz wykazu produktów leczniczych wchodzących w skład zestawów przeciwwstrząsowych, ratujących życie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1772).
- tzw. ustawy zawodowe, w tym: ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położniczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2702), ustawa z dnia 8 września 2006 r. o państwowym ratownictwie medycznym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1720) i inne,

- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 633).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 stycznia 2011 r wskazuje leki, które mogą być doraźnie dostarczane w związku z rodzajem udzielanego świadczenia zdrowotnego, a możliwość ich podawania wynika z ustaw zawodowych określających w sposób szczególny uprawnienia do samodzielnego wykonywania czynności np. przez pielęgniarkę i położną oraz ratownika medycznego.

Nie ulega więc wątpliwości, że leki, w zestawie przeciwwstrząsowym mogą mieć zastosowanie w leczeniu nagłych zagrożeń życia, jednak należy zwrócić uwagę, że możliwość ich podania jest ograniczona, dlatego też niezasadne jest posiadanie przez zakład pracy zestawów przeciwwstrząsowych z lekami, których zastosowanie nie jest możliwe bez należytych kwalifikacji. Narażanie na koszty wyposażenia, jak też utylizacji leków należy uznać za niezasadny. Brak możliwości użycia leków z zestawu przeciwwstrząsowego przez nieuprawnione osoby jest podyktowane bezpieczeństwem pacjentów, gdyż niewłaściwe podanie leków, może doprowadzić do nieodwracalnych skutków. Z uwagi na powyższe zostały określone ścisłe regulacje dotyczące zarówno obrotu, posiadania i stosowania produktów leczniczych i nie należy ich zmieniać.

Dodatkowo należy wyjaśnić, że zgodnie z przepisami m. in. ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, tzw. ustaw zawodowych nałożono na podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych konieczność posiadania produktów leczniczych i sprzętu medycznego umożliwiającego udzielania tych świadczeń. Obowiązujące rozwiązanie należy uznać za wystarczające.

Również w odniesieniu do ratowników GOPR i TOPR oraz ratowników w OSP i Policji i ratowników KPP obowiązujące przepisy określają w sposób właściwy i adekwatny zakres czynności, które mogą być podejmowane w ramach udzielania pierwszej pomocy (w tym niektóre z wykorzystaniem leków, których wykazy dopasowane są do uprawnień zawodowych).

Tym samym również apteczka samochodowa nie powinna zawierać produktów leczniczych a jedynie wyposażenie, które zapewni możliwość udzielenia skutecznej pierwszej pomocy.

Odnosnie do propozycji, aby apteka wydawała bez recepty ampułkostrzykawkę z adrenaliną dla alergików lub ampułkostrzykawkę z lekiem przeciwkrwotocznym, należy wskazać, że istnieją już przepisy, które pozwalają farmaceutom na reagowanie w sytuacji zagrożenia życia, zarówno poprzez wydawanie bez recepty lekarskiej produktu leczniczego zastrzeżonego do wydawania na receptę w najmniejszym terapeutycznym opakowaniu oraz poprzez wystawienia recepty farmaceutycznej w przypadku zagrożenia zdrowia pacjenta (art. 96 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. -Prawo farmaceutyczne).

Należy również wyjaśnić, że każdy farmaceuta zgodnie z podstawą programową dedykowaną wydziałom farmaceutycznym uniwersytetów medycznych powinien znać metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia oraz zasady udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy. Z uwagi na powyższe zmiany przepisów w zakresie udzielenia pomocy doraźnej w stanie zagrożenia życia i zdrowia przez farmaceutów również należy uznać za zbędne.

Na tle powyżej przedstawionych okoliczności należy uznać, że obowiązujące przepisy są wystarczające, a tym samym przedmiotową petycję należało załatwić w sposób negatywny.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Łukasz Szmulski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/